

moravský senior

Magazín pro poutavé čtení a volný čas...

04/2018

zdarma!

Dina Štěrbová a Vítězslav Dokoupil pomáhají přes deset let v Pákistánu

Téma: AFO 2018

Pozvánkový servis

Rozhovor s restaurátorkou
lidských hlasů

Magazín **Moravský Senior**
pro vás tiskne tiskárna
FGP studio, rodinná firma
již s 27letou tradicí.

Naší prioritou je být stále na
špici, proto nejen že používáme
nejmodernější vybavení, ale také
se soustředíme na široké
spektrum technologií.
Díky tomu vám můžeme nabídnout
opravdu velké množství
tiskovin a jejich následné
zušlechťování.

FGP[®]
STUDIO
T I S K Á R N A

www.fgp.cz

FGP studio

Táboritů 1, 779 00 Olomouc

tel.: +420 585 119 109

e-mail: objednavky@fgp.cz

OBSAH

ROZHOVOR: DINA ŠTĚRBOVÁ

strana 4

TÉMA: AFO

strana 12

AKCE V DUBNU: JARNÍ FLORA

strana 16

ROZHOVOR: LUDMILA ZAPLETALOVÁ

strana 23

KŘÍŽOVKA

strana 27

ÚVODNÍ SLOVO

Kritika je důležitým nástrojem v demokraticky smýšlející společnosti. Význam slova kritika a také její samotné použití ovšem neznamenají vždy něco negativního. Pokud se člověk rozhodne někoho či něco kritizovat, pak by měl zohlednit všechna fakta, která se daného subjektu týkají, ta vyhodnotit a následně z nich vyvodit závěr, a to zcela jistě v širším kontextu. Pak se takovýto výstup dá vzít v potaz a otevírá se tak prostor pro korektní dialog. K němu jsou ale potřeba vždy nejméně dvě strany. Rozhodně by při tom neměla scházet slušnost a to už vůbec ne v případě hlavy státu, který by měl národ spojovat a nikoli rozdělovat. Jenže se děje přesně to druhé. A tak se historie opakuje a lidé znovu vycházejí do ulic. A já se tomu vůbec nedivím.

Veronika Kolesárová
šéfredaktorka

Magazín Moravský senior finančně podpořili:

Statutární město Olomouc

Olomoucký kraj

Tiráž

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory
Olomouckého kraje

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1,
Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769,
Registrováno pod číslem MK ČR E 21702, vychází
desetkrát ročně.

Tisk: Miloslav Kyjevský – FGP studio,
Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

Šéfredaktorka: Veronika Kolesárová,
e-mail: redakce@moravskysenior.cz, tel.: 775 242 270
Koordinátorka, distribuce, inzerce:

Vendula Boudníková,
e-mail: office@moravskysenior.cz, tel.: 725 190 555

Korektury: Blanka Peřinová,
e-mail: blanka.perinova@fgp.cz

Distribuci zajišťuje: GEIS – zákaznické centrum
tel.: 951 277 777, www.baliky.cz

Náklad tohoto čísla je 25 000 ks.

Datum vydání: 29. 3. 2018.

Redakční uzávěrka příštího čísla: 16. 4. 2018.

Titulní foto: archiv Czech hospital
ZDARMA

Dina Štěřbová je bývalá československá horolezkyně, která pokořila dvě osmitisícovky a nespočet dalších vysokohorských vrcholů. Před lety se podílela na vzniku první české horské nemocnice Czech hospital v pákistánské vesnici Arandu.

Foto: archiv Diny Štěřbové

„STAČÍ I ZDÁNlivĚ MALÉ VĚCI,“ ŘÍKÁ HOROLEZKYNĚ DINA ŠTĚRBOVÁ

Když byla Dina Štěřbová malá holčička, chtěla být lékařkou. Její život protkala vlákna nevyzpytatelného osudu i náhod a její dětský sen se nakonec splnil, i když v přeneseném slova smyslu. Matematicka a bývalá československá horolezkyně, která jako první Češka vylezla dvě osmitisícovky, byla společně s olomouckým horolezcem a podnikatelem Vítězslavem Dokoupilem u zrodu první české horské nemocnice v Himalájích. O fungování tohoto jedinečného projektu se společně starají už více jak deset let.

ROZHOVOR: DINA ŠTĚRBOVÁ

V roce 1970 jste se účastnila první československé expedice do oblasti Karakorum, vylezla jste na dvě osmitisícovky. Jak na to vzpomínáte?

Dostat se do první československé expedice do Karakorumu byl v podstatě zázrak. Můj manžel viděl, jak moc tam chci jet a nemohl mi to rozmluvit. Ani jeden z kluků v expedici mě tam nechtěl. Horolezectví se prostě kdysi bralo jako vyloženě mužská záležitost a mužský sport. Názor, že ženská nemá v horách co dělat, přetrvává i dodnes, zvláště u starších horolezců. Nicméně se to podařilo a já vylezla svůj první vysoký kopec. Od té doby bylo mým cílem vylézt na nějaké ještě vyšší hory. V sedmdesátých, tzv. normalizačních letech jsem lezla hodně v Tatrách, na Kavkaze, Pamíru i Hindúkuši. Do Nepálu jsem se ale poprvé dostala teprve v roce 1980. Až po čase jsem se začala opakovaně vracet i do Karakorumu.

Jak se vám to povedlo tolikrát vycestovat za komunismu?

Nešlo o ostré lokty. Vždycky jsem to nějak vychytračila a našla způsob, jak se tam dostat. Každá moje výprava byla na hraně, že se to nepovede, podle pravidla: kdo neriskuje, nevyhraje. Hodně lidí mi to závidělo. Mysleli si, že mám nějakou protekci, ale já žádnou neměla. Prostě jsem byla jen úporná. Za komunismu se přijímalo tvrzení: co není povolené, je zakázané. To byla filozofie a sebecenzura většiny společnosti. Ale on se dá brát i opačný přístup: co není zakázané, je povolené. Podle toho na koho jste narazila, se daly vybojovat výjezdní doložky nebo dolarové přísliby. Všechny mé cesty byly za cenu velmi minimálních nákladů. Třeba jsem jela do Afghánistánu šest dní vlakem přes Rusko, to dneska nikdo neudělá. Totéž, když jsem jela v roce 1988 do Pákistánu vlakem přes Rusko, potom z Taškentu do Dílí za 50 dolarů letadlem a zase vlakem z Dílí přes tehdy separatistický Paňdžáb s výjimečným stavem až do Pákistánu, ač to všichni považovali za nemožné.

A to říkáte, že nemáte ostré lokty?

Člověk umí přežít, ale lokty vám v tom nepomůžou. Uvědomovala jsem si, že žiju teď, tedy tehdy – máme smůlu, že máme doma ruskou okupaci, ale jednou zestárnu a ti Rusové tady třeba budou pořád. Pokud chci někam jet, tak to musím udělat, když ještě na to mám. Ve většině případů to lidé vzdávali a ženy obzvláště. Já se nevzdala.

Do Karakorumu jste se ale několikrát vrátila a vlastně pořád vracíte...

Ano, vrátila jsem se tam asi dvacetkrát, jako horolezkyně i trekařka a posléze v rámci naší charity. Podařilo se mi s pákistánským Karakoramem docela dobře seznámit. Když tam jezdíte vícekrát, už vás nezajímají jenom hory, ale i to okolí a lidé. A snažíte se pochopit logiku jejich životů.

Jak jste se seznámila s Vítězslavem Dokoupilem?

Znali jsme se léta z Olomouce. Potkávali jsme se na skálách, i když jsme nebyli ve stejném oddíle, on byl v Lokomotivě, já ve vysokoškolské Slávii. Naše cesty se v užším slova smyslu propojily až v roce 2004. Společně s dalšími Olomoučáky jsme podnikli výlet do Karakóramu

*Dina Štěrbová pod vrcholem
Tyrkysové bohyně tedy hory
Čo Oju (8 201 m n. m.)
v květnu 1984.
Foto: archiv D. Štěrbové*

do oblasti ledovce Biafo a tam s námi byl i Víťa. Pro něj to byla naprostá premiéra, v takovýchto horách byl vůbec poprvé. Byl velmi okouzlený. Stejně tak mu učarovali i místní lidé.

Jak jste se dostali k projektu Czech hospital?

Vlastně úplnou náhodou. V roce 2005 zasáhlo Pákistán ničivé zemětřesení, při kterém zemřely tisíce lidí. Jedna liberecká neziskovka sbírala peníze na humanitární pomoc pro Pákistán. Víťu organizace oslovila jako podnikatele, aby jim dal dar. Dali se do řeči a Víťa jim nakonec vnuknul myšlenku menšího projektu, než který měla organizace původně v plánu. Ani náhodou totiž neměli dostatek prostředků na postavení velké nemocnice v Kašmíru, jak plánovali. A tak vznikl nápad postavit menší horskou nemocnici. O tom, že existují horské nemocnice, které už dříve zřídil například Edmund Hillary a další slavní horolezci, jsem věděla. Byla jsem oslovena právě proto, že jsem s Pákistánem měla zkušenosti – bez nich by to nikdy nebylo bývalo možné uskutečnit.

Jak to probíhalo?

Veškerý stavební materiál byl pořízen za peníze od dárců. Přeprava panelů a všeho ostatního nebyla vůbec jednoduchá. Když už jsme v roce 2006 konečně – po moři do Karáčí a dále tři tisíce kilometrů nákladáky dostali zásilku do střediska Skardu, čekala nás v dalším roce přeprava do vesnice Arandu, kterou jsme si sami vybrali. Ta leží ve třech tisících metrech nad mořem, na konci údolí Basho pod ledovcem Čhogo-Lungma. Cesta kaňonem řeky Basho, po které jedete sedm až deset hodin, silně připomíná film „Mzda strachu“. Je velmi nebezpečná. Stalo se na ní hodně tragických nehod. Ale nesmíte myslet na to, že se pod vámi utrhne svah, nebo vás zavalí sesuv půdy, to byste se zbláznili. Nakonec se nám převoz povedl. Současně jsme přivezli léky a také základní přístrojové vybavení, třeba defibrilátor a malé,

šikovné EKG, co se používalo v záchrankách a další věci. Po jednání s místními o poskytnutí pozemku se podařilo budovu postavit, vlastně smontovat. Ani to nebylo snadné, protože každý rovný plácek se tam využívá jako pole, nebo hřbitov.

Co se dělo dál?

Pro výše zmíněnou organizaci postavením nemocnice vše skončilo. Pro nás nikoli. Bylo nám totiž jasné, že pokud nepodnikneme další kroky, tak je s projektem horské nemocnice konec. Léky by došly, přístroje by neměl kdo používat a z budovy by se nakonec staly chlévy. Velkým štěstím bylo, že jsme narazili na Najafa, syna jednoho z místních, který absolvoval zdravotnický kurz a stal se naším zdravotníkem. Pákistánský stát by nikdy žádného lékaře do horské nemocnice nezprostředkoval, je to moc drahé. Tamější zákon to řeší pomocí středních zdravotnických kádrů. Poté, co jsme sem dovezli fotovoltaickou elektrárnu, jsme nemocnici rozsvítili a Najaf mohl využívat techniku. Kromě jiného se nám sem podařilo přivést také repasovaný ultrazvuk, který nám široko daleko závidí. Ten pomohl vyřešit zdánlivě neřešitelný problém islámu, a to, že muž nemůže vyšetřit ženu od pasu dolů. Byla to i pro nás obrovské překvapení, že místní muži ultrazvuk přijali. A díky tomu se nám daří

pomáhat nastávajícím maminkám a pečovat o ně i o narozené děti.

Na jaké další komplikace jste narazili?

Odstranili jsme třeba i potíže se špinavou vodou. Opravili jsme systém plastových rozvodů a udělali sedimentační nádrž v jezírku, kam přitéká pitná voda ze zdroje nad vesnicí a od roku 2007, kdy nemocnice zahájila činnost, jsme vyřešili desítky dalších problémů, které na tomto místě není možné ani vyjmenovat. Najdete je na našich webových stránkách. Na tyto záležitosti je naprosto výborný Víťa, který si umí poradit s každým technickým problémem. Vidíte, jak málo stačí.

To ale není zdaleka vše. Pokračujete dál za hranice projektu horské nemocnice.

Přesně tak. Věděli jsme, že pokud má být naše pomoc skutečně efektivní a dlouhodobě udržitelná, musí se stát ještě něco víc. A od toho je tu model třech základních linií, jak by se to mělo dělat. V první jde o zajištění zdraví, což naplňuje nemocnice. Druhou je zajištění vzdělání, proto jsme opravili a rozšířili místní školu a teď stavíme malý internát ve Skardu pro děti z vysoko položených vesnic. Letos na jaře bude dodělaný. Je to nezbytné, protože by kvůli veliké vzdálenosti nemohly děti na střední školy ve Skardu chodit.

Cesta plná nebezpečí a adrenalinu do horské vesnice Arandu. Foto: archiv Czech hospital

ROZHOVOR: DINA ŠTĚRBOVÁ

Mluvila jste o třech liniích. Tou poslední je?

Uspadnutí života. To jsou ale už ty zlaté ryby, které jim dáváte.

Co si pod tím máme představit?

Například to, že jsme pořídili dvě terénní auta, takzvané cargo džípy, která fungují jako sanitky a také jsme přivezli traktor a mlátičku obilí. Do té doby to dělal dobytek. Nadbytečná zvířata tak mohli prodat, aby je nemuseli nadarmo živit.

Popište, jak vlastně vypadá takováto horská vesnice?

Lidé tu žijí v malých obydlích, která se skládají ze dvou částí. Spodní je v podstatě jakási kamenná zemljanka, kde místní přebývají přes zimu. Shromáždí se tam celé rodiny i s dobytkem. Vrchní část je z proutí ohozeného hlínou a někdy i cementem, které slouží po zbytek roku. V zimě zde napadne i několik metrů sněhu. Pro děti je těžké zůstat po dobu dlouhých čtyř a půl měsíců v podzemí. Tak chodí ven, jenže nemají pořádné oblečení a tak snadno onemocní. Do té doby, než jsme postavili nemocnici a přivezli základní léky, zde byla vysoká úmrtnost dětí na zápalu plic, za jednu zimu jich zemřelo ve vesnici až deset až patnáct. Potom, co jsme sem přivezli antibiotika, je úmrtnost prakticky nulová. Hodně

pomohly i ponožky, které sem přivážíme od našich dobrovolnic, které je upletly. Na tom vidíte, že dokážou pomoci úplně malé věci.

Co je náplní dne místních obyvatel a jak vlastně žijí?

Tak jako všude i zde žijí lidé inteligentnější a méně inteligentní. Ti, co jsou na tom lépe, vyrábějí mlýnská kola a stroje na stloukání másla apod. Například Najafův tatínek je takový místní vynálezce. Jako první udělal za úplně minimální peníze zhruba dvacet posledních kilometrů cesty do Arandu. Tento úsek cesty jsme pak přebudovali v roce 2011 my, kdy jsme taky nechali odstřelit jeden z nejnebezpečnějších převisů. Tam padalo do řeky nejvíce aut. Postavení mužů je pochopitelně nad ženami. Role žen je spatřována především v práci kolem domu, na poli a v domácnosti a hlavně v rození dětí. Jejich životním úkolem je porodit čtyři syny, jinak nejsou společnosti přijímány. Převážně děti, ženy a starší členové rodin se starají o dobytek, který musí na jaře vyhánět na pastviny. Kromě hlavního ledovcového údolí je tady tak dvacet vedlejších údolí, které mají specifické klima a vlhkost. Jsou tam fantastické a nádherné alpínské louky, které byste tam nečekala. Tyto louky mají z dob feudálního Kašmíru nějak rozdělené. Nelezou si do zelí, to

*Uspadnutí život místním pomohlo například pořízení cargo džípů, jejichž prostřednictvím je zásobování vesnice snazší.
Foto: archiv Czech hospital*

Zdravotník Najaf v akci. Foto: archiv Czech hospital

by se šíleně porvali, protože to je jejich existence. Neúrodné, vyprahlé vesnice a jejich okolí, které se musí zavlažovat a hnojit, pak slouží jako prostor pro pole, na kterých se pěstují obiloviny, aby bylo z čeho udělat čapátí – obilné placky. Půda na říčních terasách je totiž původně neúrodná. Až po navezení několika centimetrové vrstvy humusu se na nich dá něco pěstovat.

To je těžký život. Odráží se to na nich nějak?

Ano, mnozí jsou docela vychytralí jakousi jednoduchou formou. Je to dáno tím, že musejí přežít, jejich existence je na hraně života. Tam stačí málo a zemřete. Není tam pořádná lékařská péče, výživa, čistá voda, přírodní podmínky jsou extrémní.

Jak se jinak dívají na nás Evropany, zvláště pak na turisty?

Na jednu stranu jsou rádi, že tam cizince mají, protože jsou pro ně zdrojem pro poskytování služeb a tím i výdělku. Na druhou stranu je moc nechápou, hlavně horolezce, proč se drápouru nahoru. Úplně jiná situace je v Nepálu, kde žijí Šerpové, kteří si tu udělali pěkný byznys. Mount Everest se stal jakýmsi velkým výdělečným podnikem a to je špatně. To by nemělo být. A Šerpové se snaží tuto komerci rozšířit i na K2. Bohužel to nejde zastavit.

Jsou v okolí nějaká podobná zařízení jako je Czech hospital?

Jednu horskou ambulanci mají Španělé v údolí Hushe u hranic s Indií, ve východním Karakorumu. Začali tam před léty s lékárnou. Potom to na čas utichlo. Pak tam vybudovali hotel, který teď vydělává na určitou formu lékařské pomoci. A druhé zařízení je italské pod K2. To založila lékařka Maria Assunta Lenotti, které na K2 zahynul přítel. Jedná se o záležitost její rodiny a několika Mariiných lékařských kolegů, kteří se zde v létě střídají. Maria sem každým rokem přijíždí i s dcerou a ordinuje. Tato italská nemocnice je velmi funkční projekt, ale domnívám se, že ten náš není o nic horší, naopak. Také tam mají takového Najafa, který je starší a ne tak chytrý jako ten náš. (usmívá se)

Cítíte se v Pákistánu s ohledem na hrozbu terorismu bezpečně?

Mnohokrát jsem o tom uvažovala, jestli je zodpovědné tam vůbec jet. Člověk má strach spíš tady, když se dozvídáte o tamějších sebevražedných útocích. A je jich tam mnohem více, než nás informují média. Pákistán na to má stanovenou informační bariéru. Z velké části jde o takzvané komerční únosy, cílem kterých je získat výkupné. Motivem je ale také sektářské násilí a obecné vytváření povědomí strachu. Na začátku jsme byli hodně naivní. V roce 2010 obsadil Taliban i celé údolí řeky Svát. Začal tam uplatňovat šáriu, všechny holky vyhodili ze školy, nesměly vykročit z domu, zavraždili

ROZHOVOR: DINA ŠTĚRBOVÁ

úředníky, kteří byli proti nim. Taliban tvrdil, že již brzy obsadí celý stát. Do té doby pákistánská vláda moc nepodnikala, až na ni zatlačila Amerika. Nakonec Talibance ze Swátu vyhnali, ale potíže v severozápadní provincii hraničící s Afghánistánem stále přetrvávají. V roce 2010 jsme tam byli v zimě a vůbec jsme netušili, že je tam takový průšvih. V Islamabadu jsme byli hosty pana Hanse Freye, Němce, který tam žil od sedmdesátých let. Byl to vzdělaný člověk, politolog, který sledoval dění a neustále sledoval BBC. Až u něj jsme zjistili, co se děje. Tehdy jsme začali mít strach.

Byly i jiné podobné situace?

Dvě základní větve islámu jsou Sunnitě a Šiité. Podporovateli Talibanu jsou převážně Sunnitě. V naší oblasti naštěstí převládají Šiité. Ale o kus dál, pod Nanga Parbatem, převládají Sunnitě. V roce 2013 došlo k teroristickému útoku, kdy talibanští radikálové vyvraždili třináct cizinců v základním táboře pod Nanga Parbatem. To byly momenty, kdy si Pákistán uvědomoval, že musí vytvořit nějaká opatření.

O jaká opatření šlo?

Například zavedl občanky, které do té doby nebyly, a nikdo v podstatě nevěděl, kdo je kdo. Chyběla jakákoli identifikace. A bez občanského průkazu si dnes

nekoupíte ani SIM kartu. A to je dobře. Existovala spousta neregistrovaných mobilních telefonů a přitom právě ty mohli teroristé používat k odpalům výbušnin na dálku.

Dotkla se vás některá opatření osobně?

Tím, že potřebuji mít neustálou komunikaci s Najafem a dalšími lidmi, dozajista patřím k nejčastěji volajícím do Pákistánu v Evropě a určitě budu v hledáčku bezpečnostních agentur. (usmívá se) A teď vážně. V roce 2015 opět Spojené státy americké kritizovaly Pákistán za nedostatečnou aktivitu v boji proti terorismu. Aby pákistánská strana vykazala aktivitu, posílila sledování cizinců. A tak jsme měli na krku čtyři nebo pět agentů. Řekli nám o nich místní. Kromě nevinného sledování na nás tlačili a chtěli vidět, kolik jsme dovezli peněz, co jsme za ně nakoupili. Vše jsme měli transparentní, takže to dopadlo dobře. Prý to dělali proto, že usoudili, že zahraniční humanitární organizace podporují Taliban. Vozí mu peníze a ten za ně nakupuje zbraně.

Skeptické názory vůči humanitárním organizacím se množí. Co si o tom myslíte?

Možná to některé dělají, to já nevím. Můžu ale potvrdit, že v Pákistánu a asi i jinde existují lidé, kteří z humanitárních aktivit bohatnou. Ti hledají takřikajíc dojnou

Vděčnost beze slov. Úmrtnost dětí klesla v Arandu na minimum. Foto: archiv Czech hospital

krávu v Evropě. Zmanipulují dárce, aby jim svěřili své peníze. Tvrdí, že to umějí lépe implementovat. I na nás několikrát tlačili. Jenže vy vidíte, jak to implementují. Polovinu ukradnou. Je zde zkrátka vytvořená místní mafie. A proč by to nedělali, když jim nějakí důvěřiví cizinci peníze svěří. Dneska není problém vytvořit webové stránky a publikovat na nich cokoli. My máme málo peněz, ale pohlídáme si každou korunu. Pokud tam někdo pošle peníze a nejede tam osobně, je velmi pravděpodobné, že se polovina rozkrade.

Jak sháníte peníze a na co konkrétně jdou?

Většinu věcí jsme koupili a nakupujeme z peněz darovaných českými dárce včetně nás dvou a našich rodin. Několikrát se nám ale podařilo získat i granty našeho ministerstva zahraničí. Základem všeho jsou peníze na nákup léků, pak financujeme odměnu pro zdravotníka Najafa, kterého z velké části platí pákistánský stát. Dále platíme ještě jednoho muže, který funguje v podstatě jako uklízeč. Je to shodou okolností starosta vesnice.

Jak hodláte zajistit finanční nezávislost pro projekt do budoucna?

Sice se s tím úplně neztotožňuji, ale už to tu zaznělo. Možnosti turistického ruchu v Arandu a jeho okolí nejsou zdaleka využité. Teď je otázkou, jestli je do toho tlačit. Do jisté míry ano, aby si mohli něco vydělat. Možností je tam mnoho, ale dosud tam chybí servis, který cestovatelé vyžadují. Náš plán je vytvořit podmínky, aby místní mohli z peněz vydělaných za tyto služby platit důležité léky a staly se v tomto směru soběstačnými. Uvidíme, jestli se to podaří.

Vnímáte vděk ze strany místních, za to, co pro ně děláte?

Ano. Obzvláště od té mlčící většiny. Je to něco nesku-tečného. Jsou to ti, kteří o ničem nerozhodují, většinou ženy. Je vidět, že nás mají rádi. Pochopili, že to není žádný podraz. Dokonce se modlí, abychom dlouho žili.

Na jedné přednášce jste řekla, že hory jsou to nejkrásnější, co na světě je. Odkdy to tak vnímáte?

Pro mě určitě ano. Vnímám je tak od chvíle, kdy jsem je poprvé viděla, což bylo někdy ve čtrnácti, nebo patnácti letech, kdy jsem byla poprvé v Tatrách.

V té chvíli jste se rozhodla, že budete horolezkyní?

Tak to určitě nebylo. Zajímalo mě mnoho věcí a chtěla jsem se vzdělávat. Původní dětský sen byl studovat medicínu, ale s mým kádrovým posudkem jsem se na tuto školu opakovaně nedostala. Tak jsem vystudovala na přírodních vědách matematiku, která mě ovšem odjakživa bavila. Nebylo to z nouze. Na rozdíl od lékařství jsem v ní ale původně neviděla povolání. Když mi bylo osm, zemřel mi malý bráška, úplně zbytečně. Velmi silně mě to zasáhlo. Bylo to jednoduché dětské přání – stát se lékařkou, aby víc už děti neumíraly.

Ten sen se vám splnil...

Ano, v jiné podobě, ale splnil.

Připravila: Veronika Kolesárová

Dina Štěrbová

- narozená 22. dubna 1940 v Bratislavě
- vystudovala Univerzitu Komenského v Bratislavě
- po celý svůj profesní život přednášela matematiku na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci
- stala se první občankou ČR, která překonala hranici 8000 metrů, vystoupila na dvě osmitisícovky: v roce 1984 zdolala společně s Češkou Věrou Komárkovou (jako první ženy na světě) vrchol Čo Oju (8 201 m), v roce 1988 došla spolu s Lívií Klembarovou vrchol Gašerbrumu II (8 035 m), což byl podobně jako Čo-Oju československý prvovýstup na tuto horu
- zúčastnila se dalších 5 výprav na osmitisícovky včetně Mt. Everestu. Od roku 1977 do roku 1994 byla držitelkou čs. výškového rekordu
- v roce 2005 s manželem vybudovali tři vodovody pro obyvatele doliny Baltoro pod K2
- v roce 2006 spolu s Víťou Dokoupilem, olomouckým horolezcem, byli vysláni do Karakorumu, doliny Basho pod ledovcem Čhogo-Lungma postavit a uvést do života 1. českou horskou nemocnici v Himalájích
- v roce 2017 obdržela vyznamenání Sitara-e-khidmat (Hvězda za službu) od pákistánského prezidenta
- její manžel Otakar Štěrba byl profesorem zoologie a zakladatelem katedry ekologie na Univerzitě Palackého v Olomouci, také se věnoval horolezectví, vloni zemřel

CZECH HOSPITAL

www.czechhospital.cz

číslo účtu: 3350843001/5500

AFO 2018 BUDE PŘÍBĚHEM O ZÁCHRANĚ OCEÁNŮ. JEHO PLAKÁT VZNIKL POD VODOU

O závislosti na oceánech, internetu nebo alkoholu. Ale také o skrytém životě žraloků, aktivních vulkánech, módě ve světě vědy, ženách v disentu, šílenství a sexuálním obtěžování. 53. ročník vzdělávacího filmového festivalu Academia Film Olomouc (AFO) se uskuteční ve dnech 24. – 29. 4. na půdě Univerzity Palackého v Olomouci. Organizátoři už nyní zveřejňují všech 10 programových sekcí včetně ústřední vizuální identity festivalu, která vznikla díky experimentům ve vodním akváriu – spojením vektorové grafiky, plastu, fotografie a přirozeného vodního prostředí.

„Závislost je téma, které propojuje celou programovou skladbu AFO 2018. Závislost na civilizačních drogách, jakými jsou ropa, elektřina, technologie, móda, především ale absolutní závislost na oceánech a zároveň paradoxně závislost přežití lidstva a biosféry na nás samotných. Spolu s předními filmaři, vědci a ochránáři budeme v maximálně interdisciplinárním kontextu zkoumat stav oceánů, jejich budoucnost i možnosti, jak i český suchozemec může s pomocí vědy přispět k jejich záchraně – a tedy k záchraně sebe samého,“ vysvětluje ředitel festivalu Jakub Ráliš.

Ke vztahu člověka s oceány se ostatně vztahuje i konceptuální vizuální identita AFO 2018, která vzešla ze spolupráce grafika Radima Měsíce a fotografa a tiskaře Ondřeje Hrušky. Její vznik obnášel intenzivní práci s naplněným akváriem, fotoaparát a manipulaci s kusem plastu.

„Vzhledem k dramaturgické koncepci AFO 2018 jsme si jako ústřední motiv zvolili vodu coby hmotu a její přirozené vlastnosti jako lom světla, vlnění, nadnášení nebo deformaci perspektivy. Všechno to jsou jevy, které se do určité míry dají nasimulovat digitálně, my jsme ovšem zvolili formu přímé dokumentace přirozeného chování vody. Mou grafiku jsme tak natiskli na průhlednou fólii, kterou jsme následně ponořili do vody.

Nejde jen o zajímavý postup z formálního hlediska, výsledek zároveň přirozeně navazuje na otázky, které klade festival samotný – je totiž komentářem k současným problémům životního prostředí, naší závislosti na plastech a oceánech,“ přibližuje záměr grafik Radim Měsíc, jenž charakter festivalu vizuálně zpracoval již potřetí v řadě.

Během jednoho z největších svátků popularizace moderní vědy ovšem nepůjde jen o drastické znečišťování oceánů. Mezinárodní festival populárně-vědeckých filmů znovu elegantně prolne poznatky z přírodních věd se sférou věd humanitních. Programová sekce Život online zasáhne problematický fenomén online seznamek, Konsent zase upozorní na časté přehlížení sexuálního obtěžování v České republice a celospolečenským kontextem se v rámci naší země bude zabývat i blok věnovaný Alkoholu. Věda v módě nabídne reflexi dopadu současného módního průmyslu na ekologii Země, Žraloci razantně zboří mýty o krvežíznivém Velkém bílém a hrozbu současných sopečných aktivit dosvědčí sekce Vulkány. Ženy v disentu představí příběhy žen, které česká veřejnost i přes jejich zásadní roli v protikomunistickém odboji prakticky nezná a vydechnout nenechá ani blok s názvem Dohnání k šílenství o jedincích, kteří nesplňují společenská kritéria tzv. „normálnosti“.

V HLAVNÍ ROLI LEGENDÁRNÍ DAVID ATTENBOROUGH

V programovém menu AFO 2018 bude figurovat celá řada zaručených diváckých hitů i nenápadných klenotů popularizace vědy. O Cenu RCPTM (Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů) za nejlepší mezinárodní populárně-vědecký dokumentární film se na festivalu utká 19 snímků z USA, Kanady, Velké Británie, Irska, Austrálie, Francie, Rakouska, Německa, Finska, Norska nebo Polska. Překrásnému, byť stále tajemnému jevu bioluminiscence, tedy vyzařování světla některými organismy a zvířecími druhy, se věnuje právě dokument Světlo na Zemi legendárního britského přírodovědce a moderátora Davida Attenborougha.

Rodinný 3D trhák o životě v oceánech

Velkým událostem a osobnostem ze světa vědy a výzkumu budou patřit i biografický snímek Jane nebo epická

rodinná podívaná Skrytý oceán 3D. První jmenovaný z produkce National Geographic líčí mimořádný životní příběh vědkyně Jane Goodall, která se 45 let intenzivně věnovala průlomovému výzkumu chování šimpanzů (zjistila např., že běžně projevují emoce, umí používat nástroje a jsou masožravci). Skrytý oceán je zase rozmáchlou výpravou ve formátu 3D, příběhem výzkumníka Jeana-Michela Cousteaua. Syn slavného oceánografa se svým týmem několik let používal tu nejmodernější podmořskou techniku, aby získal revoluční záběry z dění na dně moří a oceánů. Zaručenou pastvou pro oči navíc bude i ambiciózní polský projekt Photon – film na pomezí faktografického dokumentu a vizuálně úchvatného experimentu s příběhem o vzniku vesmíru a života, od Velkého třesku až po formování prvních buněk a organismů.

SOUTĚŽNÍ FILMOVÝ VÝBĚR AFO 2018 JE NEJVĚTŠÍ A NEJLEPŠÍ V HISTORII FESTIVALU

V letošním roce se do jeho třech soutěžních kategorií (Mezinárodní soutěž, Česko-slovenská soutěž, Soutěž krátkých filmů) přihlásilo rekordních 4 432 snímků z celého světa. Dramaturgové festivalu po dosud nejnáročnější volbě nakonec vybrali finálních 59 dokumentů.

„Naše dramaturgyně a dramaturgové tento surový diamant otesávali půl roku a výsledkem je skutečně nejlepší soutěžní výběr v historii festivalu. Proces hodnocení byl někdy až absurdně těžký. Několikrát jsme byli nuceni vyřadit i filmy s Davidem Attenboroughem, které se tematicky zdvojovaly s již vybranými favority, které tato legenda rovněž uvádí,“ komentuje ředitel festivalu Jakub Ráliš.

Soutěžít o hlavní filmové ceny AFO budou např. velkolepé divácké hity Světlo na Zemi od vlivného přírodovědce Davida Attenborougha, Skrytý oceán 3D oceánologa Jeana-Michela Cousteaua nebo biografie o slavné biologce, odborníci na chování šimpanzů Jane Goodall z produkce National Geographic.

Velká očekávání vzbuzuje také Česko-slovenská soutěž, která je důkazem strmě rostoucí kvality populárně-vědecké produkce obou zemí. „Ještě před 5 lety byl problém naplnit Česko-slovenskou soutěž alespoň průměrně kvalitními snímky. Dnes je situace úplně jiná. Najednou není

Ilustrační foto.

Ilustrační foto.

problém vybrat 20 špičkových filmů z 50 přihlášených. To je ostatně také jeden z důvodů existence našeho festivalu. Věříme, že přispíváme k celkovému zlepšení vědecko-populárního filmového prostředí,“ komentuje Ráliš výběr 17 snímků, které budou soupeřit o Cenu innogy za nejlepší česko-slovenský populárně-vědecký dokumentární film. Utkají se tak například výpravná Planeta Česko nebo okouzující slovenská senzace Nesmrtelný les.

Příliš mnoho kvalitních filmů je také důvod, proč se organizátoři letos vůbec poprvé rozhodli zavést speciální nesoutěžní sekci semifinále. Návštěvníci AFO 2018 tak nakonec nebudou ochuzeni ani o projekce celé řady dalších skvělých počinů, pro které se místo ve finálním výběru aktuálně nenašlo.

10 PROGRAMOVÝCH SEKCIÍ AFO 2018

ZÁVISLOST

O podobách závislostí

Téma, které propojuje nesoutěžní program AFO 2018 – závislost. Závislost na drogách, jakými jsou ropa, elektřina, technologie nebo móda. Slovo, které znamená něco nutně potřebovat i ztrácet kontrolu – nad svým chováním, nad svým okolím. V rámci sekce prozkoumáme tenké hranice mezi tím, kdy jednotlivé fenomény v našich životech zvládneme a kdy jsme na nich skutečně závislí. Může být závislost pouze symptomem jiného problému? Dá se překonat pomocí vědeckých poznatků a odborníků? Máme ještě šanci na odvykací kúru, která naši budoucnost zachrání?

OCEÁNY

O budoucnosti celého lidstva

Z oceánů vše pochází a vše se do nich také vrací. Oceány jsou nejdůležitější a zároveň nepostiženější částí naší biosféry. Jsou obrovské, přitom tak vzdálené, obzvláště pro suchozemce, jakými jsme my sami. Přesto tak blízké a naprosto esenciální pro náš každodenní život. Mrtvé zóny, více platu než ryb, okyselování, změna teplot, hromadné vymírání, přelidnění na březích a s ním spojené znečištění – to všechno se v souvislosti s oceány v současné době děje strašlivou rychlostí, navíc v daleko větších rozměrech, než si původně představovali i ti největší pesimisté. Academia Film Olomouc se vždy snaží jít k jádru věci a pojmenovat problémy přímo a jasně. Spolu s předními filmaři, vědci a ochranáři budeme v maximálně interdisciplinárním kontextu zkoumat stav oceánů, jejich budoucnost i možnosti, jak český suchozemec může s pomocí vědy a také svojí peněženky přispět k jejich záchraně – a tedy záchraně sebe samého. Od první výzvy vědců k reflexi stavu naší biosféry uplynulo 25 let. Byla směřována celému lidstvu, přesto se všechny měřitelné indikátory (krom stavu ozonové vrstvy) od té doby radikálně zhoršily. Nyní se pod další varování podepsali všichni významní vědci na planetě Zemi, dohromady víc než 15 000. Vyplývá z ní jediné: příklady jako řešení ozonové díry nám ukazují, že pozitivní výsledky jsou možné, jen musíme konat okamžitě. Díky vědeckému výzkumu, správně užitým technologiím a společnému úsilí máme stále možnost změnit naši budoucnost. Musíme ovšem počítat s tím, že další bezbolestné varování už pravděpodobně nepřijde. Proto naslouchejme oceánům, které k nám skrze vědu promlouvají. Ze všeho nejvíc jde totiž o nás samotné.

ŽIVOT ONLINE

O Internetu, počítačových hrách a vlivu na mozek lidstva

Internet, smart obrazovky, počítačové hry. Naše každodenní předměty relaxace, zábavy a závislosti. Ovlivňují naše

životy na profesionální, osobní i sociální rovině. Do jaké míry jsou ale pro nás moderní technologie skutečně prospěšné? Jak moc ovlivňují naše myšlení a soustředěnost?

Život online zasáhne i fenomén sociálních sítí a online seznámků, které mnohdy mimořádným způsobem ovlivňují naše mezilidské vztahy. Vybrané dokumenty a hosté zase prozradí, jak se v současné době nejlépe pohybovat v nekompromisním digitálním světě. Jak v něm žít a reagovat na jeho rychlost a proměnlivost.

ALKOHOL

O historii, vývoji a vlivu ethanolu, nejslavnější kapaliny na Zemi

Česká republika se dlouhodobě drží v první desítce zemí s nejvyšší spotřebou alkoholu na světě. Alkohol naše civilizace konzumuje už tisíce let. Jaká věda ale konkrétně stojí za lidskou závislostí? Sekce odhalí, jak se proměnilo společenské vnímání alkoholu a jaký vliv mělo na rozvoj našich společností. Podtrhne přínos alkoholických nápojů pro vývoj kultury, ale také definuje rizika nadměrné konzumace.

VĚDA V MÓDĚ

O módě jako klíči k budoucnosti i ekologické katastrofě

Každý z nás může být módním konzumentem, který na Zemi zanechává hlubokou stopu nejen nadměrným nakupováním oblečení, ale bohužel i jeho vyhazováním. Věda v módě upozorní na stávající problémy, které módní průmysl na Zemi vytváří. Nepůjde však o pouhé poukázání na reálné hrozby, sekce nabídne i konkrétní řešení, jakým se celá řada současných módních designérů snaží negativní, převážně ekologické následky zlepšovat. Vybrané snímky a dokumenty o revolučních směrech eco fashion a slow fashion budou inspirativním pohledem do potenciálního procesu recyklace a především také do uvědomělého přístupu k oblékání v naší blízké i vzdálenější budoucnosti.

ŽRALOCI

O mizejícím fenoménu, který stále ještě můžeme zachránit

Každou hodinu je na Zemi zabito 11,417 žraloků. To je 100 milionů ročně. Jen kvůli nesmyslnosti nelegálního prodeje jejich ploutví. Pokud s tím něco neuděláme, fascinující predátor, který se na Zemi objevil již v období prvohor, definitivně zmizí a celý ekosystém dojde do další fáze svého rozkladu. Kousavá sekce poukáže na proměny ve vnímání celého žraločího fenoménu, ať už v rámci rozjívěné pop-kultury či exaktního výzkumu. Od léta 1975, kdy se do kinosálů vřítla děsivá monster vize Stevena Spielberga

v Čelistech až po revoluční aktivity nevládní neziskové organizace Sea Shepherd Conservation Society či impozantní vliv palčivého a dnes už legendárního dokumentu Sharkwater Roba Stewarta. Díky obohacující tvorbě česko-amerického filmaře Steva Lichtaga či dokumentům z produkce National Geographic zbortíme mýty o Velkém bílém žralokovi jako stroji na zabíjení. Naopak odhalíme jeho skutečný charakter – tvář přirozeně nebezpečné, ovšem překrásné a překvapující paryby, o jejímž životě, komunikaci, rozmnožování a smrti víme i dnes stále velmi málo.

VULKÁNY

O aktivních vulkánech a současné sopečné činnosti

Indonésie, 1815. Tehdy došlo k dosud poslednímu gigantickému výbuchu. Dopad byl drtivý, globální teploty šly o půl stupně dolů. Následující rok 1816 se na severní polokouli okamžitě zavedl jako tzv. rok bez léta. Všechno zmrzlo, jih zdecimovaly rozsáhlé monzunové deště. Podobná exploze hrozí jednou za 200 let. Tak kdy přijde ta další? Hluboko pod námi vře ohromné množství energie, které vyčkává na své probuzení. Sopečná sekce Volcania rozpojuje litosférické desky a ukáže aktuální filmařsko-vědecký výzkum hroživých vulkánů. Skrze dokumenty na vás vychrlí sopečné hrozby minulosti, současnosti i budoucnosti.

ŽENY V DISENTU

O ženách, o kterých se nemluví

Součástí československého disentu byly ženy od samého počátku. Jejich jména, osudy a příběhy veřejnost ale dodnes nezná. Je na čase to změnit. Sekce představuje stejnojmenný projekt Národního kontaktního centra – gender a věda AV ČR a zaměřuje se na dva klíčové aspekty. Na to, jakou úlohu ženy československého disentu měly a jak se jim přes všechny politické i společenské překážky žilo a dařilo. I na to, zda a jakou hrál roli fakt, že byly ženami.

KONSENT

O tom, že sexuální obtěžování nesmíme přehlížet

Znásilnění a sexuální obtěžování veřejnost v České republice často přehlíží a tabuizuje. AFO 2018 plynule naváže na svou tradici a nastaví zrcadlo všem mýtům a lžím o sexuálním násilí. Sekce představí projekt Konsent a kampaň Když to nechce, tak to nechce, které poskytnou informace a možnosti, jak se aktivně zasadit o zásadní změnu přístupu k tak bolestivému tématu.

DOHNÁNÍ K ŠÍLENSTVÍ

O společnosti, která určuje normálnost

AFO se již v minulosti věnovalo různým druhům šílenství. Od geniálních vědců a vědkyň, jejichž vášeň pro vědu je

dohnala na samý kraj zdravého rozumu, až po eticky a morálně pochybné pokusy zdánlivě vedoucí k lepší lidské společnosti. Nyní je znovu na čase zvolit další úhel pohledu. Společnost, do níž patří každý z nás. Definuje, co a kdo je “normální”, “zdravý”, “příčetný”, přičemž ty, kteří se do takových škatulek nehodí, hned označuje za “šílence” a “bláznů”. V centru pozornosti sekce Dohnání k šílenství budou lidé a instituce, které a kteří z nějakého důvodu nespĺňují společenská kritéria pro normálnost. Dojde ovšem i na ty, kteří naopak ona pravidla až úzkostlivě dodržují a kvůli neschopnosti je kriticky reflektovat se pro ostatní členy a členky společnosti stávají hrozbou.

Celkové počty:

Na AFO 2018 se celkově přihlásilo 4 432 filmů z celého světa (loni to bylo 3 000 filmů).

Dramaturgové do soutěžních kategorií vybrali finálních 59 filmů (loni to bylo 52 filmů).

Mezinárodní soutěž: 19 snímků

Česko-slovenská soutěž: 17 snímků

Soutěž krátkých filmů: 23 snímků

5 filmových cen festivalu Academia Film Olomouc:

- Cena za RCPTM* za nejlepší mezinárodní populárně-vědecký dokumentární film
- Cena innogy za nejlepší česko-slovenský populárně-vědecký dokumentární film
- Cena za nejlepší krátký populárně-vědecký film
- Cena studentské poroty UP v Olomouci
- Cena diváků AFO

*Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů

placená inzerce

POJIŠTĚNÍ BEZ ČEKÁNÍ

bez problémů s parkováním

.....

ČPP a.s., V.I.G. MILUŠE SKLENÁROVÁ
Tovární 42a, Olomouc, Tel.: 731 135 674
e-mail: miluse.sklenarova@cpp.cz

AKCE V DUBNU

Jarní Flora 2018

26. – 29. 4., 8 – 18 hodin, Výstaviště Flora Olomouc

Jarní etapa mezinárodní květinové a zahradnické výstavy Flora Olomouc se letos veřejnosti představí 26. – 29. dubna 2018. Hlavní expozice s názvem „Pugét pro Floru“ v pavilonu A se tentokrát ponese v duchu oslav 60 let od první zahradnické výstavy. Květinová Flora Olomouc připravuje pro svůj 39. ročník mnoho nového. Co však zachová svou tradici je veletrh zahradní mechanizace Hortifarm a oblíbené Jarní zahradnické trhy.

Jarní etapa květinové výstavy Flora Olomouc a její hlavní expozice „Pugét pro Floru“ bude letos opředena tajemstvím a překvapením pro návštěvníky. Pavilonu A budou dominovat jarní cibuloviny – tulipány, narcisy, hyacinty a další, ale především zde započnou oslavy 60 let od první olomoucké zahradnické výstavy, které vyvrcholí letní etapou Flory. Proslulou květinovou a zahradnickou přehlídku čeká spousta změn a novinek. Snahou výstaviště bude např. zapojit návštěvníky interaktivní formou do celkové expozice. Návštěvníci však nepřijdou o oblíbený veletrh drobné zahradní mechanizace Hortifarm a Jarní zahradnické trhy s pestrou nabídkou cibulovin, květin, semen, rostlinného materiálu, zahradnických pomůcek a hobby potřeb. To vše v pavilonech G a H a také

na venkovních plochách Smetanových sadů. Ukázkou jarních květinových výpěstků doplní v pavilonu C expozice Českého zahrádkářského svazu a dalších domácích i zahraničních zahradníků a pěstitelů.

K dispozici bude zájemcům také poradna ČZS. Na ukázky dřevěných prvků v zahradě láká Pavilon E chystanou expozicí pod názvem „Dřevo v zahradě“.

Na květinovou Floru se opět vyplatí cestovat vlakem Českých drah. Na výstavu se totiž lze svézt na zvýhodněnou jízdenku VLAK+ Flora. Sleva činí 50 % na zpáteční jízdné z kteréhokoliv místa v ČR. Aby byla jízdenka se slevou VLAK+ uznána i pro zpáteční cestu, je nutné si ji nechat označit razítkem ve stánku Českých drah, který bude umístěn ve foyer pavilonu A. Jízdenku se slevou VLAK+ lze přitom zakoupit do všech stanic začínajících jménem města Olomouc – tedy i na zastávky Smetanovy sady nebo Nová Ulice, které leží na dohled od výstaviště. Brány výstaviště se pro veřejnost otevrou 26. – 29. dubna, denně od 9.00 do 18.00 hodin. Vstupné: online 120 Kč, na místě 150 Kč, rodinné vstupné online 250 Kč, rodinné vstupné na místě 300 Kč, děti 6 – 15 let 30 Kč, studenti/důchodci 80 Kč, držitelé průkazů ZTP a ZTP/P VSTUP ZDARMA, hromadné školní výpravy včetně pedagogického doprovodu 20 Kč/os. Vstupenky je nutné předložit vytištěné, nebo dostatečně čitelné na chytrém telefonu (pouze u pokladny před pavilonem A).

TANEČNÍ VEČER

♥ s *Mistríňankou a Jásalkou* ♥

11. dubna 2018 / 18:00 hod.
 Kulturní dům Šternberk / předprodej 220 Kč / na místě 250 Kč

Předprodeje: OLOMOUC: ARKS Plus, s. r. o., Dolní Hejčinská 31, tel.: 585 418 011, Informační centrum, Horní Náměstí - radnice, tel.: 585 513 392
 ŠTERNBERK: Městské informační centrum - Horní náměstí 2, tel.: +420 739 486 060, UNIČOV: Městské informační centrum, Masarykovo nám. 29, tel.: 585 054 880
www.arks-plus.cz, www.ticketpro.cz

Recitál Vlasty Redla

14. 4., 19.00 – 21.00, Hotel Zámek ve Velké Bystřici

Hudební recitál skladatele a zpěváka, spisovatele, studiového hráče, aranžéra, hudebního režiséra a producenta Vlasty Redla. Vstupenky jsou v předprodeji od 19. března v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice a v Informačním centru města Olomouce za 250 Kč, na místě budou stát 300 Kč.

Moravské divadlo
Olomouc

DUBEN
2018

1. ne	19:00	-	Netopýr	Opereta	DERNIERA
3. út	19:00	L	Řecké pašije	Opera	SENIORŮ -30%
4. st	19:00	-	Sluha dvou pánů	Činohra	
5. čt	19:00	D	Petr a Lucie	Činohra	
7. so	10:00	-	Odyseus	Balet	
	19:00	-	Labutí jezero	Balet	NÁS TIP
8. ne	14:30	ND	Cyrano z Bergeracu	Činohra	
9. po	19:00	A	Nebezpečné známosti	Činohra	
11. st	19:00	ST	Vzpouza nevěst	Činohra	
12. čt	19:00	-	Robin Hood	Činohra	RODINNÉ DIVADLO
13. pá	19:00	P	Three4Dance	Balet	PREMIERA
	19:00	-	Central Park West	Činohra • Hrajeme v Divadle hudby	
14. so	19:00	X	Three4Dance	Balet	
15. ne	16:00	YO	Petr a Lucie	Činohra	
16. po	19:00	-	QUEEN - The show must go on!	Balet	
17. út	19:00	B	Rodinná slavnost	Činohra	SENIORŮ -30%
18. st	19:00	C	Emani	Opera *	
19. čt	19:00	-	Královny	Činohra • Hrajeme v Divadle hudby	
20. pá	19:00	V	Three4Dance	Balet	
21. so	16:00	ZO	Cyrano z Bergeracu	Činohra	
22. ne	10:00	RPP	Hrátky s čertem	Pohádka	Těšínské divadlo Český Těšín
	14:00	DPP	Hrátky s čertem	Pohádka	Těšínské divadlo Český Těšín
23. po	19:00	K	Zvonokosy	Muzikál	
	19:00	-	Když se zhasne	Činohra • Hrajeme v Divadle hudby	
24. út	19:00	L	Three4Dance	Balet	
26. čt	19:00	D	Othello	Balet	
28. so	19:00	-	Koncert ke 100. výročí České republiky	Koncert	
29. ne	19:00	-	Najdeme se na Ztracené	Činohra	
30. po	19:00	A	Zvonokosy	Muzikál	

• představení bez přestávky, * v italském originále s českými titulky

Zájezdů divadla: 16.4. Central Park West Mohelnice, 18.4. Když se zhasne Rýmařov, 21.4. O líných strašidlech Valašské Meziříčí
Skolní představení: 6.4. Petr a Lucie 10:00, 10.4. Cyrano z Bergeracu 10:00, 13.4. Robin Hood 10:00, 19.4. Noc na Karlostejně 10:00, 25.4. Královna Koloběžka první 9:00 a 11:00

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz.
Předprodej na duben zahájen 17.1.2018 v 9:00 hodin.

Zřizovatelem Moravského divadla Olomouc je statutární město Olomouc

www.moravskedivadlo.cz | tel.: 585 500 500

C4 / 5. 4. / 19:00

OBRÁZKY ZE STARÉ RUSI

ve spolupráci s Petrohradským Domem hudby

9:30 veřejná generální zkouška (Předprodej v MFO 28. 3. 9:00-13:00, doprodej v IC Olomouc od 29. 3)

A. Chačaturjan
P. I. Čajkovskij

Maškaráda / suita
Variace na rokokové téma
pro violoncello a orchestr
Obrázky z výstav

M. P. Musorgskij
sólista
dirigent

Fedor Amosov / Rusko / violoncello
Alim Shakh / Rusko

D4 / 12. 4. / 19:00

ZÁVĚREČNÝ KONCERT SEZONY

B. Smetana
J. Matěj
A. Dvořák
sólista
dirigent

Hakon Jarl / symfonická báseň
Koncert pro trombon a orchestr
Symfonie č. 8 G dur
Lukáš Motka / trombon
Petr Vronský

SPOLEK PRO KOMORNÍ HUDBU

9. 4. / 19:00 / Reduta

F. Schubert, C. Debussy, S. Prokofjev

Jan Ostrý / flétna
Silvie Ježková / klavír

Koncerty se konají v Redutě, vstupenky v e-shopu Ticketportal nebo v infocentru v podlaží radnice 1 týden před konáním koncertu. Vstupenky na koncerty SPKH v prodeji na místě hodinu před koncertem.

4. 4. ST S láskou Vincent

T

12. 4. ^{ČT} Hmyz

Č

18. 4. ST Tak pravil Bůh

T

30. 4. ^{PO} Akta Pentagon: Skrytá válka

T

k vyzvednutí
na pokladně

FKSkarta

Č **ČESKY**

T **TITULKY**
D - DABING

VSTUPNÉ 70,-
VŽDY 14:00

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA.

KINO **METROPOL**

Olomouc má unikát v péči nejen o seniory

V Olomouci v roce 2016 zahájilo provoz první ambulantní zdravotnické zařízení, které nabízí jak zdravotní, tak sociální služby a odborné sociální poradenství. Zařízení v sobě zároveň spojuje několik lékařských i nelékařských specializací, které z něj vytvářejí unikát napříč republikou. Pacienti z Olomouce a širokého okolí, nejen z řad seniorů, se tak mohou obracet na AGE Centrum s širokou škálou potíží. Zdravotní péče je hrazena ze zdravotního pojištění a sociální poradenství je poskytováno zdarma.

AGE Centrum sídlící v 1. patře budovy na adrese Na Šibeníku 1 v Olomouci nabízí pomoc pacientům v oblasti celostní medicíny, geriatric, psychiatrie a psychoterapie. Zároveň se zde nachází unikátní denní stacionář, který umožňuje seniorům a pacientům s psychiatrickými onemocněními procvičovat sebeobslužnost, paměť a účastnit se skupinové psychoterapie, aby si udrželi dobrou psychickou kondici, a také aby si zde dopřáli společenský kontakt a mohli se podělit o své radosti i strasti. I tato služba je hrazena ze zdravotního pojištění, a to ji činí českým unikátem v oblasti ambulantní stacionární péče. AGE centrum má smlouvu se všemi významnými zdravotními pojišťovnami (např. ČPZP, RBP, ZPMV a od nového roku i VZP). Další plus si může centrum připsat za to, že získalo od České Alzheimerovské společnosti certifikát

o akreditaci Vážka. Tím prokázalo, že poskytované služby splňují přísná kritéria odborné společnosti v péči o pacienty trpící nejen Alzheimerovou formou demence. Můžete se zde např. zdarma otestovat, zda je u Vás častější zapomínání důsledkem stárnutí nebo vážnější nemoci.

Na základě toho je pak pacient doporučen k dalším odborníkům, např. neurologovi, geriatrovi nebo psychiatrovi. Nejednu radu zde získá také člověk, který o člověka trpícího demencí nebo psychickými obtížemi pečuje.

Oproti jiným ordinacím podobného typu má centrum minimální objednací lhůty a pacientům je v ambulanci věnováno nadstandardní množství času. Mezi pacienty je v současnosti velmi vyhledávaný tzv. lékový audit, kdy Vám lékař zkontroluje, zda všechny léky, které berete, jsou pro Vás nadále užitečné, nezbytné a zda se navzájem negativně neovlivňují. Stejně tak Vám tu podají pomocnou ruku v sociální poradně, kde s Vámi konzultují, na jaké dávky máte nárok, jaké formuláře vyplnit a na koho se obrátit, když chcete například pečovat o osobu s omezenou soběstačností.

Z placených služeb zde dále nabízí např. infuzní terapie, medicínální pedikúru, fyziologickou regulační medicínu GUNA apod. Objednat se na kteroukoliv z nabízených služeb AGE centra můžete na telefonním čísle recepce **+420 774 501 796**. Bližší informace najdete také na webu www.agecentrum.cz.

Alzheimerova choroba – klinická studie

Kdo nevydrží jen tak nečinně „sedět“, přijde na to, že existují i alternativní možnosti, jak se s Alzheimerovou chorobou poprat. Jednou z nich je účast v klinickém hodnocení, které je součástí vývoje nových léků pro boj s touto zákeřnou nemocí. CTCenter v Olomouci na adrese Na Šibeníku 1 nabízí hned dvě takové studie a lékař centra doporučí pacientovi tu vhodnější dle závažnosti onemocnění. Kdo se může studie zúčastnit?

- **Věk 50 – 85 let**
- **Lékařem potvrzené podezření na Alzheimerovu chorobu**
- **Dobrý zdravotní stav bez závažnějších onemocnění**
- **Partner ve studii (manžel/ka, syn/dcera, případně zdravotník), který Vás bude doprovázet na jednotlivé návštěvy a vyšetření**
- **Ochota dostavit se na plánované návštěvy a vyšetření, dodržovat léčebný režim**

Účastí ve studii získáte nejen odbornou a individuální péči, ale centrum Vám také uhradí náklady spojené s cestováním. Pokud Vás klinické hodnocení zaujalo, zavolejte si nezávazně o bližší informace na tel.: +420 774 700 274. Více se můžete dočíst také na www.ctcenter.cz nebo na facebooku.

SLOUPEK KRAJSKÉ RADY SENIORŮ

Vážení čtenáři, milí senioři.

Hned na začátku pro vás mám informace ohledně novin-
ky, kterou je první společný projekt Rady seniorů a Au-
toklubu ČR s názvem Jedu s dobou. Tento vzdělávací
program je určen osobám seniorského věku – přesněji 65
let a více, kteří jsou zároveň držiteli řidičského oprávnění
skupiny B. Jeho hlavním cílem je navázat na celoživotní
zkušenosti řidičů seniorů a v praxi si ověřit další řidičské
návyky. Co vás na kurzu, který je pro vás zcela zdarma,
čeká? Teoretická část – teorie defenzivní a bezpečné jízdy,
informace z legislativy a zajímavosti z oblasti všeobecné-
ho motorismu, problematika zraku při řízení včetně mož-
nosti přeměření zraku. Praktická část – krizové brzdění,
manévrování, zdravotvěda. Praktickou část
kurzu je nutné absolvovat s vlastním vozi-
dlem (povoleny jsou max. 2 osoby na jedno
vozidlo např. sdílené s partnerem, partner-
kou, kamarádem). Součástí kurzu je i oběd.
Účast necvičícího doprovodu, tj. partner,
dítě, spolupracovník, pes apod. není pří-
pustná. Kurzy se konají v Ostravě v termí-
nech 21. května, 1. června, 18. července, 28.
srpna a v Třinci 28. dubna, 25. května, 16.
července, 28. srpna ale i v dalších městech
ČR. Zájemci si mohou napsat o přihlášku
Krajské radě, nebo si stáhnout registrační formulář přímo
na stránkách www.jedusdobou.cz a nebo ji také najdete
na webových stránkách Rady seniorů ČR www.rscr.cz
V měsíci březnu zasedalo předsednictvo Krajské rady se-
niorů. Na programu bylo mimo jiné schvalování nových
členství. Velmi nás těší váš zájem o činnost Krajské rady

seniorů, která se snaží aktivovat všechny seniory Olomouckého kraje, zvyšovat organizovanost v zájmových sdruženích seniorů a zamezit tak pocitu osamělosti.

V měsíci březnu poctil Krajskou radu seniorů Olomouckého kraje svoji návštěvou sám předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes. Společně jsme byli velmi vlídně přijati olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem. Sešli jsme se, abychom arcibiskupa požádali o převzetí záštity společně s hejtmánem Olomouckého kraje Ladislavem Okleškem a primátorem statutárního města Olomouce Antonínem Staňkem při konání III. Mezinárodních sportovních her seniorů RSČR v Olomouci. Hry se budou konat 17. července za účasti cca 250 sportovců z pěti států.

Hostům bude představena i naše metropol včetně historických skvostů.

A právě vrcholí i příprava III. Krajských sportovních her seniorů, které se budou konat už 17. května. Vyplněnou přihlášku je nutné zaslat nejpozději do 10. května 2018 na e-mail: z.marcinkova@seznam.cz nebo předat v zalepené obálce adresované KRS. Zde můžete také směřovat své případné dotazy. Technické podmínky provedení a pravidla disciplín budou zaslány jednotlivým družstvům na vyžádání. Tímto vyzýváme

seniorské kluby, spolky i jednotlivce, aby vytvořili pětičlenná družstva a přišli 17. května na stadion TJ Lokomotivy Olomouc změřit své síly a zasportovat si. Zároveň zveme všechny seniory, přijďte podpořit své favority.

Milena Hesová
předsedkyně KRS Olomouckého kraje

Přihláška k registraci na III. Krajské sportovní hry seniorů 2018

čtvrtek 17. května 2018 (9:00 – 15:00 hod), Stadion TJ Lokomotiva Olomouc

Název klubu / obce:

Poř. č.	Funkce	Jméno, příjmení	Rok nar.	Poznámka
1	kapitán			
2	člen			
3	člen			
4	člen			
5	člen			

kapitán družstva – podpis

Vyplněnou přihlášku odeslat nejpozději do 10. 5. 2018 na email: z.marcinkova@seznam.cz nebo předat v zalepené obálce adresované KRS Olomouckého kraje, Jeremenkova 40/a, 779 11 Olomouc do schránky na podatelně KÚ.

Potvrzení registrace a přidělení startovního čísla bude realizováno jakmile organizační štáb obdrží vyplněnou přihlášku a startovné 300Kč za družstvo bude složeno na účet KRS u FIO banky

– č.ú.: 2900931192/2010. Do zprávy pro příjemce platby uveďte název klubu/obce a variabilní symbol: 17052018. Startovné může být uhrazeno také v hotovosti proti příjmovému dokladu, který vydá hospodářka KRS Olomouckého kraje. Termín a místo platby je nutno dohodnout předem na tel: 736 604 567. Prezen-
ce soutěžních družstev dne 17. 5. 2018 bude probíhat od 8 hod v prostoru u vchodu na stadion.

SOUBOR ČINOHRY MORAVSKÉHO DIVADLA UVÁDÍ ADAPTACI HRY NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI

Na začátku hry je sázka, na jejím konci smrt. Cynický vikomt de Valmont a jeho milenka, markýza de Merteuil, krutě zasahují do osudů ostatních lidí, kteří jsou pro ně pouhé objekty vynalézavých intrik. Román Choderlose de Laclose Nebezpečné známosti je dobře známý díky oscarové filmové verzi Stephen Frearse či adaptaci Miloše Formana. Na scéně Moravského divadla se toto dílo objevuje vůbec poprvé. Soubor činohry spolu s režisérem Davidem Šiktancem uvede Nebezpečné známosti v premiéře v pátek 16. března v 19 hodin.

Tvůrčí tým v čele s režisérem Davidem Šiktancem nevyužil možnosti inscenovat hru Christophera Hamptona, která se stala základem pro zmiňovaný oscarový film z roku 1988. Místo toho vychází přímo z románu, který Choderlos de Laclos psal tři roky a poprvé vydal v roce 1782. Autorem dramatisace je sám režisér. „Hamptonův text je psaný pro film, pro úplně jiné médium, z čehož vyplývá nekonkrétní scénografie. My jsme se snažili soustředit dění do jednoho prostoru. Využili jsme možnosti přenést děj do současnosti, z čehož vyplynuly určité komplikace. Některé reálie v románu jsou dobově zakotvené a bylo třeba najít odpovídající variantu v současnosti,“ popsal režisér, jenž se souborem olomoucké činohry spolupracoval před dvěma lety na přípravě inscenace dramatu Maria von Mayenburga Kámen.

Olomoucká inscenace se vyhýbá srovnání s filmovými předchůdci. „Naším cílem není kostýmní drama. Když už srovnání s filmem, pak spíše s francouzskou adaptací z roku 1959, v níž si zahráli Gérard Philipe a Jeanne Moreau. Stejně jako její tvůrci i my vnímáme de Laclosův román jako příslovečné temné zrcadlo své doby,“ zdůraznil Šiktanc.

Postavu vikomta de Valmonta ztvární Petr Kubes. „Na jevišti dochází k souboji dvou individualit. Jsou to hráči, kteří propadnou hře s lidskými vztahy, a ukáže se, že s čím kdo zachází, s tím také schází. Valmont si zahrává s takovými věcmi, jako je víra v Boha, věrná láska a manželský slib, navíc uvěří, že má svou hru neustále pod kontrolou. To vše přivodí jeho zkázu,“ uvedl herec. Markýzu de Merteuil si zahraje Vladimíra Včelná. „S příběhem Nebezpečných známostí jsem se potkala ještě v době studií, kdy mi byla nabídnuta k nadabování role Cecilky ve Formanově filmu Valmont. Po více než dvaceti letech se s tímto textem setkávám v divadelní podobě a mám štěstí, že zkusím roli Markýzy de Merteuil. Je to nádherná role intrikánky, která není zlá, je to jen její způsob zábavy,“ přiblížila Včelná. V inscenaci dále účinkují Naděžda Chroboková-Tomicová, Natálie Tichánková či Marek Pešl, který si v roli Rytíře Danceného zahraje na baskytaru. „Tím, že se děj odehrává v současnosti a taky proto, že ani já, ani Daniela Krahulcová coby Cecilie neumíme hrát na harfu, jak je to v originálním románu, tak režiséra napadla možnost udělat z Cecilie popovou hvězdu a z Danceného jejího doprovodného baskytaristu. Je to pro mě nová a příjemná zkušenost dotvářet situaci vibrujícími zvuky baskytary,“ uvedl Pešl,

Natálie Tichánková coby madame de Tourvel a Petr Kubes jako vikomt de Valmont. Foto: Jan Procházka

kteří tak zúročil několikaleté zkušenosti s hraním v kapeli Donaha.

Celé představení je situováno do wellness centra. „Postavy románu vlastně neustále hodují, konverzuji a zao-bírají se samy sebou, což se do tohoto prostředí ideálně hodí. Navíc jsme tím vytvořili kontrast mezi relaxačním prostorem a vnitřním neklidem, který postupně infikuje všechny postavy,“ popsal Šiktanc. Scénu navrhl Nikola Tempír, současné civilní kostýmy vytvořila Petra Krčmářová. Autorem původní hudby k inscenaci je Ondřej Švandrlík, frontman kapely Nauzea Orchestra.

Choderlos de Laclos NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI

Překlad: Dagmar Steinová	Markýza de Merteuil:
Dramatisace a režie: David Šiktanc	Vladimíra Včelná
Scéna: Nikola Tempír	Madame de Tourvel:
Kostýmy: Petra Krčmářová	Natálie Tichánková
Hudba: Ondřej Švandrlík	Madame de Volanges:
Dramaturgie: Michaela Doleželová	Naděžda Chroboková-Tomicová
	Cecilie de Volanges:
	Daniela Krahulcová
Obsazení:	Madame de Rosemonde:
Vikomt de Valmont:	Vlasta Hartlová
Petr Kubes	Rytíř Dancený: Marek Pešl

PALMOVÝ SKLENÍK NABÍDNE UNIKÁTNÍ VÝSTAVU

Exotika s atraktivní faunou i flórou, tajemný tropický prales, osada horského kmene Dani s projekcí, stromové chýše, mumie aj. Prostředí palmového skleníku na Výstavišti Flora Olomouc vytváří autentickou iluzi indonéské džungle, proto právě zde vzniká unikátní výstava Tajemná Indonésie aneb Svět, o kterém jste si mysleli, že již neexistuje! Slavnostní vernisáž s exotickým programem otevře výstavu v pondělí 26. března 2018. Tu si pak návštěvníci mohou vychutnat do konce října, tudíž i v rámci jarní etapy Flory Olomouc 26. – 29. dubna 2018.

Společnost Výstaviště Flora Olomouc, a.s. nabídla své prostory palmového skleníku k přípravě velkolepé výstavy Tajemná Indonésie. Projekt TAM TAMY času odhaluje taje říše Indonésie, především však největšího tropického ostrova Nová Guinea. „Podle slov cestovatele a pořadatele výstavy Rudolfa Švaříčka vznikla expozice na základě cest českých cestovatelských es Jiřího Hanzelky, Miroslava Zikmunda a Miloslava Stingla do zapomenuté části planety. Odhaluje taje Nové Guineje, Indonésie, Pacifiku i Šalamounových ostrovů,“ řekl k výstavě ředitel výstaviště Flora Olomouc Jiří Uhlíř. Rudolf Švaříček se věnuje neznámým etnikům a dobrodružným průzkumům v nitru ostrova a výstava přináší i rozsáhlé výsledky jeho práce. Projekt o tajemném ostrově Nová Guinea obsahuje

jedinečné etnografické sběry. Opravdovou raritou jsou pětimetrové rituální totémy bisj, štíty, iniciační masky, oštěpy, luky a šípy, kamenné rituální sekery a kostěné nože, čelenky i zdobení. Dojem expozice umocňují stavby domorodých stromových chýší kmenů Korowai a Kombi a projekce filmů. Osou expozice jsou velkoformátové fotografie instalované v rámech z kokosu, bambusu a betelové palmy. V českých podmínkách jde o výjimečnou záležitost díky rozsahu záběru i zpracování jedinečných materiálů. Výstava, která slibuje zajímavou podívanou pro všechny věkové kategorie, potrvá do konce října 2018. Organizátoři slibují po celou dobu trvání expozice bohatý doprovodný program v podobě besed se slavnými osobnostmi jako je např. spisovatel Dr. Stingl, rybář Jakub Vágner, fotograf Jiří Kolbaba a snad i účast již 99letého Miroslava Zikmunda. **(red)**

VÝSTAVA TAJEMNÁ INDONÉSIE

26. 3. – 31. 10. 2018, Palmový skleník Výstaviště Flora

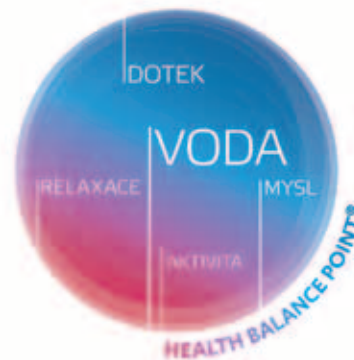
Otevírací doba: duben – říjen, út – ne 9.30 – 18.00

Vstupné: plnoplátcí 90 Kč, studenti, důchodci, děti od 6 let, ZTP/P 45 Kč, rodinné 200 Kč, permanentka na celou sezónu 2018 250 Kč.

Placená inzerce

TERMÁLY | LOSINY
HŘEJIVÉ SRDCE JESENÍKŮ

UNIKÁTNÍ TERMÁLNÍ
PARK V JESENÍKÁCH

- termální park, jediný svého druhu v České republice
- bazény napouštěné přírodní termální vodou a vodní atrakce
- sauny – finská, solná, parní, aromatická a ledová komora
- široká nabídka masáží
- cvičení v bazénu, animační programy
- zázemí pro rodiče s dětmi
- restaurace s vynikající kuchyní
- celoroční provoz

www.termaly-losiny.cz

Koupání pod širým nebem

Využijte slevy a bonusy při ubytování ve Wellness hotelu DIANA
www.diana-losiny.cz

sleva 10 %

platí do 31. 5. 2018 ve dnech ÚTERÝ až PÁTEK

tímto kuponem získáváte slevu na vstupné 10 %

slevy se nesčítají

TERMÁLY | LOSINY

LUDMILA ZAPLETALOVÁ – RESTAURÁTORKA LIDSKÝCH HLASŮ

V minulém roce oslavila 85. narozeniny významná olomoucká pěvecká a hlasová pedagožka, paní Ludmila Zapletalová, rozená Jirková. Je nositelkou Ceny města Přerova – Medaile Jana Amose Komenského za přínos k rozvoji hudební kultury (2003).

Narodila se v Přerově. Zde krátce působila, dále v Opavě a od roku 1961 žije a pracuje v Olomouci. Práci s hlasem na foniatrii ORL kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci věnovala velkou část své dlouholeté praxe současně s činností pedagogickou. Na foniatrii pracovala přes dvacet roků jako „samostatný odborný pracovník – specialista“. Prováděla takzvanou reedukaci hlasu. Svou trpělivou péčí vrátila hlas mnoha pacientům i z řad hlasových profesionálů – učitelů, herců, zpěváků. Na doporučení lékaře k ní přicházeli všichni ti, kdo nutně potřebovali zdravý hlas pro svou práci.

Paní doktoro, jak vaše činnost na olomoucké foniatrii začala a proč jste vlastně tuto ojedinělou odbornou a úzce specializovanou práci jako erudovaná pěvecká pedagožka přijala?

Moje působení na foniatrii začalo pozváním od MUDr. Jana Širokého, CSc., zakladatele olomoucké foniatrie, který jako první a dodnes asi jediný v České republice, tehdy v Československu, zavedl tuto profesi do zdravotnictví pod označením hlasový pedagog. Bylo to v roce 1971. Už předtím jsem se dlouho věnovala lidskému hlasu, hlavně pěveckému, a zajímavou nabídku jsem ráda přijala. MUDr. Široký jako zkušený lékař oboru otolaryngologie dobře věděl, že na neurodynamické, tedy funkční, poruchy hlasu je marné působit medikamenty, že ty lze „vyléčit“ jen takzvanou reedukací hlasu. Všechny pacienty s těmito poruchami svěřoval mně.

Edukace je výchova. Pod pojmem reedukace si máme představit převýchovu? Přeskolení?

Ano. Známejší je ale reedukace řeči, tedy logopedie, která se zabývá nápravou vad řeči, zvláště u dětí. Při reedukaci hlasu jde o přebudování mluvních i pěveckých návyků u všech tělesných orgánů zúčastněných při užívání hlasu, ať mluvního, či pěveckého.

A co tedy známé rčení o zlatu v hrdle?

I při anatomických dispozicích velmi příznivých pro zpěv je třeba pro zachování a rozvinutí hlasu správně zapojit všechny zúčastněné tělesné orgány.

Jak vlastně probíhala vaše práce s lidským hlasem?

Nemocný prošel odborným lékařským vyšetřením. Když byl svěřen mně, musela jsem zjistit příčinu poruchy a zvolit vhodný postup nápravy. Přicházeli za mnou pacienti s narušenou tvorbou a selháváním hlasu v konzervačním i pěveckém projevu, s chybným dýcháním, s nepřiměřeně omezeným hlasovým rozsahem, zlomem mezi rejstříky a s dalšími problémy, ale také

Ludmila Zapletalová.
Foto: archiv L. Zapletalové

s diagnostikovanou nedomykavostí hlasivek a s uzlíky na hlasívkách, což už nejsou poruchy přímo funkční. Vypracovala jsem si rozsáhlý systém cviků, které uváděly do správné funkce všechny orgány spolupůsobící při tvorbě hlasu. Postupně jsem si u pacientů dle jejich poruchy vytvářela nové hlasové návyky. Dokonce jsem byla nazvána restaurátorkou hlasu.

Zmínila jste svůj systém hlasových cviků – na základě čeho jste si jej vypracovala?

Na základě osobních dobrých i špatných zkušeností během studia, při zpracování dizertační práce, také při soukromých konzultacích u několika tehdejších starších českých pěveckých pedagogů... Svá speciální hlasová, dechová, brániční, artikulační a jiná cvičení jsem pak individuálně volila při nápravě nesprávně posazeného hlasu pacienta, až se hlas postupně ustálil ve zdravém stereotypu.

Změnit způsob tvorby hlasu – za jak dlouho se dá tak zásadní změna stihnout?

To je velmi rozdílné. Mnozí pacienti přišli na foniatrii, až jim hrozila ztráta zaměstnání, když se dříve předtím lázeňská léčba či pobyt u moře ukázaly jako neúčinné. Ale při pravidelné péči a dobré spolupráci pacienta k nápravě docházelo od několika měsíců až výjimečně za déle než rok. Zpěváci pak často přešli do mé pěvecké třídy.

Vzpomeňte na nějaký zvláštní, konkrétní případ...

Ale ano, bylo jich více. Tak se jednou do mé péče dostal mladík, který chtěl studovat herectví. Úspěšně složil zkoušky na akademii, ale přijetí bránilo veto odborného lékaře – diagnóza hlasová porucha. Okamžitě jsme se dali do práce. Při jeho obrovském zájmu došlo k úplné nápravě tvorby hlasu. Příští rok byl bez problému na akademii přijat. Vystudoval herectví, nastoupil angažmá v Ostravě.

ČTENÁŘ REPORTÉR

Paní doktorko, prozradte něco o sobě, o svých zálibách.

Mou největší zálibou a prací zároveň byla vždy hudba. K té jsem byla vedena rodinnou tradicí. Když jsem na konzervatoři v Brně vykonala v 18 letech státní zkoušku ze hry na klavír a po třech letech ze sólového zpěvu, začala jsem po maturitě na gymnáziu v roce 1951 učit. Několik let v Přerově, v Opavě a potom v Olomouci.

Na katedře Hudební výchovy Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci jsem při zaměstnání studovala obor hudební výchova – nástroj (sólový zpěv a klavír) a učila jsem na Lidové konzervatoři a v hudební škole. Na Karlově univerzitě v Praze jsem obhájila rigorózní práci s názvem Pedagogika českého sólového zpěvu v letech 1945 – 1970 a složila rigorózní zkoušky. Po Sametové revoluci jsem krátce učila na Konzervatoři P. J. Vejvanovského v Kroměříži

a na katedře Hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Máte ještě jiné záliby?

Mám celou řadu zálib. Především ráda cestuji. Navštívila jsem mnohé evropské země, byla v Izraeli, Jordánsku, v několika státech USA, dostala jsem se i do Afriky. Dnes se ovšem cestuje mnohem víc, než to bylo dřív možné. Vidím to u svých synů a vnoučat.

Paní doktorko, děkuji Vám za rozhovor. Vaše mimořádné celoživotní úsilí ve službě lidem a umění si zaslouží vděk a plnou úctu široké veřejnosti. Přeji Vám hodně zdraví a osobní spokojenosti.

**Rozhovor připravila
Zdeňka Vážanská z Olomouce.**

25 LET PROSTĚJOVSKÝCH SENIORŮ.

Ráda bych vám představila spolek Senioři Prostějova, který letos oslaví 25. výročí vzniku. Podle našich kusých informací působila organizace i před rokem 1993 – ovšem žádný z našich členů tuto dobu již přesně nepamatuje. Proto vycházíme z členské průkazky naší nejstarší členky 95leté paní Vlastičky Balzerové. Tím máme, v lednu 1993, doloženu změnu organizace na Svaz důchodců ČSR. Předsedkyní byla dr. Jiřina Eliášová. V roce 2010 ze zdravotních důvodů odstoupila a na její místo nastoupila paní Marie Týnová. V roce 2012 byla provedena změna organizace – místo Svaz důchodců ČSR jsme se stali Senioři Prostějova – občanské sdružení. Vzhledem k legislativě jsme se museli v roce 2016 změnit na Senioři Prostějova – zapsaný spolek. Paní Marie Týnová odstoupila z vedení a byl zvolen nový výbor v čele s předsedkyní paní Olgou Kuchařovou.

Naše organizace patří k těm velkým, máme cca 230 členů, z nich asi 150 se účastní našich pravidelných setkání, která připravujeme každý měsíc v přednáškovém sále Národního domu v Prostějově. Na setkání zveme zajímavé hosty, kteří připraví povídání nebo přednášku o tom, co členy může zajímat. Jedná se o cestování, zdravotní přednášky, seznámení s bezpečností seniorů

v běžném životě a také jako loni něco zajímavého – povídání s Českým rozhlasem Brno, seznámení s činností loutkového souboru Pronitka. Společně slavíme svátek matek a den seniorů. Zveme žáky a studenty prostějovských škol na pěvecká a taneční vystoupení, kterými nám zpříjemňují setkávání, hlavně při oslavách. Nezapomínáme na naše nejstarší členy, které zveme na malé občerstvení s posezením při harmonice. Mimo tato setkání každý měsíc uskutečňujeme vycházky do přírody. Každý leden je připravena velmi oblíbená prezentace fotografií z akcí loňského roku. Při shrnutí celoročních akcí si teprve uvědomíme kolik akcí, výletů, pobytů a návštěv v okolí jsme společně podnikli. Jen na ukázkou. Loni jsme zajistili 7 celodenních zájezdů, 3 pobytové zájezdy a to do Podhájské, na Horní Bečvu a do Sezimova Ústí. Závěr roku zakončíme slavnostním posezením, předáním vánočních balíčků a přáním příjemného prožití vánočních svátků a hlavně zdraví a pohody do dalšího roku.

Jsme rádi, že náš spolek může zpříjemňovat život seniorům z Prostějova a doufáme, že město Prostějov nám bude tuto činnost i nadále umožňovat.

**Za výbor spolku Senioři Prostějova
Jaroslava Slavičinská – místopředsedkyně.**

ŠTĚPÁNOVŠTÍ NAVŠTÍVILI PIEŠTANY

Obdržela jsem elektronicky nabídku z Olomouckého kraje z Rady seniorů na zimní pobyt v Piešťanech. V našem Klubu seniorů Štěpánov nebyl moc velký zájem, a tak jsem oslovila jiné osoby, které zájem projevily. Tento pobyt byl na pět dní (čtyři noci). Ubytování jsme byli v Hotelu Harmonia, v rekreační oblasti na břehu přehrady Sínava – 2 km od centra města Piešťany. Absolvovali jsme procedury, jezdili na výlety, stravovali se 3x denně – formou bufetu. Každý den jsme se scházeli v 16:00 hodin, kde nám personál připravil lehkou svačtinu v podobě čaje, kávy a koláče. Opravdu výborná strava. Byli jsme moc spokojeni. Navštívili jsme Lázně Piešťany s prohlídkou a profesionálním výkladem průvodce a současně si prohlídli také muzeum. Večery jsme trávili poslechem muziky, tancem a byly zpestřeny často i tanečním vystoupením. Byl to moc hezký pobyt s příjemnou lázeňskou atmosférou, který jsme si skutečně i v zimě užili. Jestliže dostaneme opět podobnou nabídku, rádi ji využijeme. Všem přeji, ať máte také možnost navštívit lázně, zrelaxujete se a uděláte něco pro své zdraví.

**Text Klub seniorů
Štěpánov zaslala Miluše Hradecká**

NOVÝ OBRAZ V NÁMĚŠTI

Od 26. ledna do 29. ledna tvořil u nás v domově pan malíř Libor Schuster velký obraz na zeď. Pan Schuster pro naše seniory po pečlivé přípravě, kdy si pořizoval z různých zdrojů dobové fotografie, namaloval věrohodný obraz Náměště na Hané z časů dávno uplynulých. Naši seniři si čtyři dny procesu tvorby pana malíře náležitě užili, poseděli u rozpracovaného obrazu a vzpomínali na jednotlivá místa v Náměšti a připomínali si množství řemesel, které jsou na obraze znázorněny. Tímto bychom také rádi poděkovali dárci, který nám na zkrášlení domova poskytl finanční prostředky. **Text a fotografii zaslala Martina Horáková**

Placená inzerce

**CESTOVÁNÍ
pro seniory**

Skupinové pobyty s programem pro seniory

přijďte si zacvičit a užít čerstvý vzduch nebo prohlédnout Prahu s kulturními zážitky

Nordic Walking a Aqua aerobic pro seniory

Cena za pobyt / osobu obsahuje:

- 6 nocí v OREA Resortu Devět Skal***
- polopenze
- prostory a pomůcky ke cvičení
- cvičení s lektorem (každý den 1 h aqua aerobicu v bazénu a Nordic Walking procházka)
- volný vstup do hotelového bazénu

Termín pobytu: 30.09.–06.10.2018

Cena od 5990 Kč

Alternativou je pobyt s Jógou pro seniory za stejnou cenu v termínu 23.09.-29.09.2018.

Divadlo před i za kulisami

Cena za pobyt / osobu obsahuje:

- 4 noci v hotelu Luník***
- snídaně
- prohlídka interiérů historické budovy Národního divadla
- návštěva „Modrého pokoje“ Jaroslava Ježka s procházkou s průvodcem
- návštěva 2 divadelních představení dle aktuální nabídky

Termín pobytu: 04. 11. – 08. 11. 2018

Cena od 4450 Kč

Vstupné do objektů v rámci popsaného programu je zahrnuto v ceně pobytu.

Objednávejte na: rezervace@cestovaniproseniory.cz

Další pobyty najdete na: www.cestovaniproseniory.cz

Všechny naše programy lze zakoupit formou dárkového certifikátu

800 70 14 14
VOLEJTE ZDARMA

NA KAFE SE STAROSTOU

Tak zněla slova na letáčku, která zvala širokou veřejnost města Uničova na setkání se starostou Radkem Vincourem. Setkání se uskutečnilo (bylo již čtvrté) v pondělí 19. února v malém sále Městského kulturního zařízení a pozvání za své přijalo na devadesát účastníků.

Starosta města přizval k besedování také velitele městské policie Jiřího Hubnera a velitele státní policie Leoše Raka. Každý příchozí obdržel reflexní pásku s logem města a číslem telefonu městské policie a mimo tohoto daru personál kinokavárny během několika minut postavil všem na stůl dobrou kávu nebo čaj, samozřejmě, že občerstvení bylo v režii starosty. Starosta byl s velkou účastí spokojený. Beseda probíhala na téma bezpečnosti ve městě. Velitel státní policie řekl, že Uničov je poměrně bezpečný a již nějaký čas nebyl jejími příslušníky takový problém řešen. Velitel městské policie zase hovořil o tom, že občané by neměli nechávat bez dohledu volně položené peněženky, telefony. Starší lidé by také neměli do svých bytů pouštět neznámé lidi a telefonní hovory od cizích účastníků, žádajících od nich na příklad finanční pomoc, by jejich žádostem neměli důvěřovat a nenaplnovat je. Původně plánovaná beseda na jednu hodinu se protáhla na dvě hodiny a nějakou minutu a dotazů na starostu na náměstí, jízdy kolařů po chodnících, provoz na cyklostezkách. Dotazy, či připomínky se týkaly i přecházení chodců silnic po označených přechodech. Na některé

dotazy odpovídali velitelé policie a samozřejmě, že nejvíce odpovědi čekalo na starostu. Řekl, že bezpečnost a pořádek ve většině případů je v lidech a v jejich přístupu k nařízením a zákonům, ohleduplnosti a hlavně v dodržování těchto pravidel. Jinak se účastníci besedy dověděli, že ve městě se uskuteční již druhá etapa rozmístění bezpečnostních kamer.

Besedování s kávou se starostou nebylo poslední a starosta města požádal přítomné, aby mu podávali náměty k dalším besedám.

Text a foto zaslal Jan Burian

SEZNAMKA PRO SENIORY

Hledám aktivního muže, nekuřáka, věk okolo 66 – 69 let, vyšší postavy nad 178cm se všeobecnými zájmy: kultura, cestování i dechovka – tanec. Jsem normální postavy 175cm, nekouřím, společenská a chtěla bych poznat přátele ke vzájemným návštěvám – různých akcí, ale i na výlety do přírody. Začne teplo tak grilování a posezení na zahrádce – mám. Okolí KM. Tel: 603 965 590.

Rozvedená 55, hledá sympatickou kamarádku z Přerova a okolí k navázání trvalého přátelství. Zájmy: turistika, plavání, kino, country, hudba, tanec. Tel: 723 640 253.

60letý invalidní důchodce touto cestou hledá klidnou, vyrovnanou ženu, která nechce být sama. Jen PV a okolí. Tel: 774 571 029.

Svobodný 63letý 166/80 muž hledá hodnou a upřímnou ženu z Olomouce. Může být i invalidním důchodě. Zájmy: plavání, kino, zájezdy. Mám rád zvířata. Tel: 737 788 920.

Hledám kamarádku na občasné cestování. Ráda jezdím na kole a chodím do přírody. Je mi 63 let. Tel: 731 893 045.

Žena 64/165 veselá sportovně založená – přiměřeně věku, by se ráda seznámila s mužem ve věku 60 – 70 let. Hledám

vitálního, který má rád život, veselého, pro společné toulky přírodou, jízdou na kole rekreačně. Osobní kontakt napoví více. Tel.:724 507 733. Pěkné dny přeju.

70letá seniorka od Kyjova hledá seniora nekuřáka. Bydlejí u mě. Tel: 519 321 421.

Žena 63let, výška 165cm, plnoštíhlá, hledá solidního přítele vyšší postavy do 68 let. Pro společné chvíle. Šumpersko, Uničovsko, OL kraj. Tel: 735 871 378, prosím SMS – kdykoli, volání od 18 – 20 hod.

Vdovec 77 roků hledá seznámení s milou ženou, které chybí přátelství. Baví mě sport, četba a výlety po okolí. Není mi cizí práce kolem domu a na zahradě. Dokáží být oporou pro své blízké. Nejlépe OL, PV a okolí. Tel: 608 514 710.

**Využijte služeb naší seznamky
a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.**

Inzerát zašlete poštou na adresu:
Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla,
779 00 Olomouc

nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz
(do předmětu uvést „Seznamka“)

KŘÍŽOVKA

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenek posílejte do 16. 4. na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

AUTOR: -KAWI-	KUBÍČEK	2. ČÁST TAJENKY	FILIPÍNSKÉ SÍDLO	MÍSTNOSTI PRO SKLADOVÁNÍ	KDESI (BÁSNICKY)	CITOSLOVCE NÁRAZU	JÍŽ	CITOSLOVCE OPOVRŽENÍ	TĚLOVĚDEC	VIRUS	ZEŠÍLENÝ ZÁPOR	NÁZEV HLÁSKY K	ZNAČKA OSMIA
KÓD LETIŠTĚ KARLSTAD				SKROUCENÍ (ŘIDČEJI)					ČÁST ÓSAKY				
ULINKA				1. ČÁST TAJENKY									
				NORSKÁ ŘEKA									
DRUH SUDO- KOPYTNÍKA							ANGLICKY „VESMÍR“					3. ČÁST TAJENKY	MÍSTNOST SPOLEČ. STRAVOVÁNÍ
							SYMETRÁLA						
DRUH NEROSTU						OSÍTI (NÁREČNĚ)					ZKR. ZÁVO- DU MÍRU		
						NÁZEV HLÁSKY L					PATRÍČÍ EVĚ		
	AMERICKÝ HEREC					NÁZEV HLÁSKY S		UBYTOVNÝ STUDENTŮ					
	TĚLOCVIČ- NÝ PRVEK												
ZNAČKA TELLURU			SPZ PRAHY- MĚSTA			POPĚVEK		ZNAČKA AMERICIA			FRANCOUZ „VÍNO“		
			PODZEMNÍ PROSTOR								INDONÉSKÝ POKRM		
ŘÍMSKÁ BOHYNĚ ÚRODY				STOLNÍ HRY S ŽETONY					SINALÁ				
									CHLAP				
PES (OBEČNĚ)									CIRKUSOVÉ JEVIŠTĚ				
	KÓD SLOVINSKA												NÁŠ KOŽEŠNICKÝ PODNIK
	POMLUVA								STÁT V USA				
SLOVENSKY „KVĚT“									INDIÁNSKÝ KMEN		ZN. NAŠICH LETADEL		
											ROD TROP. MRAVENCŮ		
NÁŠ NÁRODNÍ STROM									DRUH JEHNĚČÍ KŮŽE	ZKOUŠET	STAROARM. MĚSTO		
											ASI (BÁSNICKY)		
LATINSKÁ SPOJKA			CITOSLOVCE SYKOTU	SLONÍ ZUB	MĚŇAVKA	TINUŠKA		DĚTSKÝ POZDRAV	ČÁST MOTORU				
									JAPONSKÁ POTÁPĚČKA				
HVÍZDAT							STAROŘEC CVIČIŠTĚ						
							KRUHOVÝ ZÁHON						
	SLOVENSKY „KOCOUR“	ASYRSKÁ KRÁLOVNA									STARÉ ZÁJMENO		POLSKÁ ŘEKA
		ŘÁNA									ŽALUDEČNÍ LÉKY		
CITOSLOVCE PLAŠENÍ			FEUDUM					PRODLOU- ŽENÁ BOČNÍ ZĚD				MAĎARSKY „A“	
			DOMÁCÍ ZVÍŘATA					POPRAVČÍ				INDONÉSKÝ OSTROV	
KÓD LETIŠTĚ OLOMOUC				TRENÉR LEDECKÉ					KOLEČKO (NÁREČNĚ)				
				ŠPANĚLSKÁ ŘEKA					INDIÁNSKÁ ZBRAN				
PĚŠINA					STRANA V ÚČ. KNIZE					OBYVATEL BELGIE			
					SOUHLAS					NĚMECKÝ SOUHLAS			
4. ČÁST TAJENKY					5. ČÁST TAJENKY								POMŮCKY:
NÁŠ SPISOVATEL					SPZ OLOMOUCE			ZÁNĚT SLIZNICE					ABIKO, ATTA, DAVAO, ÉS, KOMAHA, OLO, OTRA, SAN, SLINK, TUS, VIN, ŽE

**moravský
senior**

Znění tajenky z minulého čísla: V březnu vítr, v dubnu déšť – pak jistě úrodný rok jest. Výhru obdrží: Jiří Skála z Uherského Hradiště, Vlasta Rulcová z Moravského Berouna a Aneta Šoupalová z Pardubic

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
 - téměř 800 prodejen po celé ČR
 - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
 - zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.